

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Practici Tractatus, De Legibus

Marchius, Ewald

Coloniæ Agrippinæ, 1660 [erschienen] 1661

Cap. XXIV. An lex humana possit aliquando mutari & sit mutanda, quando
occurrit aliquid melius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42256

practice certum est, non obligare, quia iusta
præsumptio est, quod tunc non obliget. Pos-
tis enim ejusmodi circumstantiis, ratione
consentaneum est, quod LEGISLATOR
nolit subditos obligare.

CAPUT XXIV.

*An LEX Humana possit aliquando mu-
tari? Et sit Mutanda, quando
occurrit aliquid melius?*

DUplex potest esse causa, cur LEX Hu-
mana ritè & justè mutetur. Prior de-
sumitur ex parte LEGISLATORIS,
qui, ut fert humani ingenii imbecillitas, non
potest semper satis exactè prospicere, & cog-
noscere omnia, quæ in LEGIBUS con-
dendis considerata sunt, quo fit, ut tempo-
ris successu, & rerum usu deprehendatur, ali-
quando obesse, aut minus utile esse commu-
nitati, quod credebatur utile futurum, unde
tunc rectè LEX mutabitur. Posterior cau-
sa desumitur ex parte ipsorum subditorum,
quorum qualitates & mores decursu tæm-
poris contingit, subinde plurimum mutari, et
quâ occasione etiam LEX aliquando mu-
tanda est, ut docet S. August. lib. i. de libera-
arbitr. cap. 5. & 6. Et inter alia ponit hoc ex-
emplum: V. G. LEX habet, quod popul-

qui eras moderatus & studiosus boni publici, debeat creare Magistratum, si contingat, Populum mutari, & inducere corruptos mores, ac attendere magis ad avaritiam, vel alias suas cupiditates, quam ad bonum publicum in Magistratu constituendo, tunc LEX illa mutanda erit. Ita S. Thomas hic art. 2.

Non tamen semper LEX mutanda, mox, ut aliquid melius occurrere videtur, sed tunc demum, quando necessitas postulat, aut certe magna & evidens utilitas suadet. Patet ex LEGE secunda §. de Constit. in rebus novis, ubi dicitur, evidens esse debet utilitas, ut recedatur ab eo, quod diu æquum visum est; Et rationem reddit D. Thomas: quia omnis mutatio LEGUM, continet hoc in commodum, quod mutet consuetudinem, & consuetum agendi morem Hominum, unde minuitur, & debilitatur vis LEGIS, quæ plurimū roboris ad sui observationem accipit ab ipsâ antiquitate & usu agendi. Accedit, quod ex LEGIS Mutatione, oriri frequenter soleant alia plura incommoda, quæ provideri non potuerunt, aut saltem prævisa non sint. Ita Wiggers

l. 2. q. 97. & 2.

* *

K 2

CA.